

mer (S. Hage); det er Forslaget under Nr. 1 til §§ 1, 5 og 20. Jeg skal naturligvis overlade til den ærede Forslagsstiller nærmere at begrunde sit Forslag. Jeg finder mig for Tiden kun foranlediget til faa Bemærkninger. Det blev til 2den Behandling af Söloven af hele Udvalget indstillet, at man skulde foretage den Forandring i Lovforslaget, at man i Fremtiden ikke skulde opstille som Betingelse for, at et Skib kunde fare under dansk Flag, at alle dets Gjere skulde være danske Undersaatter. Man mente, at vi burde nøjes med, at Flertallet, nemlig $\frac{2}{3}$, var danske Undersaatter; medens altsaa et Mindretal eller indtil $\frac{1}{3}$ kan være Udlændinge, og dette Forslag blev enstemmig vedtaget af Folketinget. Forinden Udvalget stillede dette Forslag, der som sagt blev enstemmig vedtaget af Tinget, havde man nærmere undersøgt, hvor vidt her i folkeretlig Henseende kunde være nogen Risiko forbunden med at gøre en saadan Forandring i den hidtil gældende Ret, thi den for Tiden gældende Regel i denne Henseende er jo den, at Skibe udelukkende skulle ejes af danske Undersaatter. Det er oplagt i Betænkningen, at der i denne Henseende gælder forskellige Regler i de forskellige Lande, at medens man for Europas Bedkommende i Norge, Tyskland og England og ligeledes for Nordamerikas Bedkommende holder paa, at Skibe skulle udelukkende være i Landets Undersaatters Gje, er, saa vidt jeg ved, i de andre europæiske Lande den Regel gældende, at det ikke kræves, at Skibe udelukkende skulle tilhøre Landets Undersaatter; men det indrømmes, at et Skib for en større eller mindre Del, nogle Steder for $\frac{1}{3}$, andre Steder for $\frac{2}{3}$, andre Steder indtil Halvdelen, kan være i Udlændinges Besiddelse. Derefter har man i Udvalget været enig om, at der ikke kunde være nogen folkeretlig Betænkethed ved at ordne Spørgsmaalet paa den Maade, som man, naar Sagen blev set fra et udelukkende dansk Synspunkt, maatte anse for den formaalstjenligste og nyttigste. Man mente nu i Udvalget, at det vilde være til Helb, om man aabnede en Mulighed for, at fremmed Kapital kunde blive sat i danske Skibe, uden at man skulde være nødsaget til enten at gøre Profornaværk eller at lade sig tvinge ind under Aktieselskabets Form. For mit eget Bedkommende — det ønsker jeg dog at udtale — nærrede jeg nogen Betænkethed ved at gaa med til det Forslag, som Udvalget stillede til anden Behandling. Efter de Oplysninger, der forelaa, og om hvis Paalidelighed jeg ikke havde nogen Grund til at tvivle, maatte jeg antage, at der ikke kunde være noget at frygte i folkeretlig Hen-

seende, medens min Betænkethed berimod var begrundet derpaa, at jeg overhovedet ansaa det for tvivlsomt, om man paa dette Omraade mere end paa andre Omraader skulde aabne Udgaang for Udlændinge til at drive Erhverv, og navnlig et saa vigtigt Erhverv, som Reberierhvervet er. Det er jo nemlig den almindelige Regel, at man for at faa Borgerstab eller Næringsbevis her i Landet skal have Indfødsret eller have været her i længere Tid. Jeg skal dertil føje, at naar man navnlig i England har opstillet den Regel, at Skibe skulle ejes udelukkende af Englændere, saa er det ikke af folkeretlige Grunde, men fordi man mener, at denne vigtige Ret skal forbeholdes enaakste Borgere. Smidlertid, hele det øvrige Udvalg var af den Formening, at det som sagt maatte anses for ønskeligt, at man kunde faa fremmed Kapital anbragt i danske Skibe, og jeg fandt ikke Anledning til at modsætte mig det øvrige Udvalg. Saaledes kom den Indstilling i Stand, som blev vedtagen her i Tinget, efter at ogsaa den højtærede Justitsminister havde udtalt, at der ikke kunde være nogen Betænkethed ved Forslaget. Nu foreligger altsaa det Spørgsmaal, om Tinget ved sin Afstemning i Dag vil gøre om, hvad det vedtog for en otte Dages Tid siden, eller hørslæne det nu kan være. Det er noget, jeg ganske skal overlade det ærede Ting at afgøre med sig selv.

Under Nr. 3 er der stillet et Forslag til § 96. Det vedrører et Punkt, som det maaste vil erindres, gav Anledning til — ja, hvad skal jeg sælde det? — en nogenlunde varm Forhandling her i Tinget ved anden Behandling. Der indeholdes jo i § 96 den Regel, at naar det findes nødvendigt at paalægge Skibsmandstabet Arbejde til Voshing eller Læsning paa Søndage eller Helligdage, saa skal det derfor have en Ekstrabetaling, saakket endogaa paa ekstraordinær Maade. Men der er dertil knyttet den Bestemmelse, at denne Regel ikke kommer til Anvendelse paa Skibe, som gøre regelmæssige Reiser mellem bestemte Steder efter forud offentliggjort Plan. Jeg søgte ved anden Behandling at forklare og forsvare de Grunde, der havde bevæget til at redigere Bestemmelsen i Lovforslaget paa den antydede Maade. Der var jo imidlertid af et daværende Mindretal i Udvalget stillet et Endringsforslag, der gik ud paa, at det sidste Stykke af Paragraffen helt skulde udgaa. Ved Stiden af at anføre de Grunde, der havde ført til at afskaffe Bestemmelsen, som den forelaa i Lovforslaget, udtalte jeg, at jeg for mit Bedkommende i